

VLAAMS PARLEMENTSLID NADIA SMINATE (N-VA) BELIJDT HAAR LIEFDE VOOR VERENIGINGEN

“Fuseren om verenigingsleven leefbaar te houden”

Geen vereniging in Londerzeel of Nadia Sminate is er geweest. Als kind, in de volleybal- en de voetbalclub. Als jongvolwassene bij Davidsfonds en KVLV. En als burgemeester, bij alles en iedereen. Ze koestert de verbindende kracht van al deze kleine en grote organisaties. Maar ze moeten hun plaats kennen. Beslissen, dat blijft het voorrecht van de politiek.

Waarom vindt u het belangrijk om deel uit te maken van verenigingen?

“Ik heb dat van kindsaf meegekregen. Mijn ouders hebben mij van alles laten proeven. Zo heb ik ballet en volleybal gedaan, ik heb zelfs gevoetbald! Naarmate ik ouder werd, kwam de interesse in sociaal-culturele verenigingen. Ik ben lid geworden van KVLV en Davidsfonds. Verenigingen zijn verbindend. Het is een manier om met mensen in contact te komen op een ontspannen manier. Ik heb dat nodig. Zeker als politica. Je praat veel met mensen, maar dat gaat natuurlijk altijd over beleid voeren. Bij een vereniging heb ik niet het gevoel dat ik politica ben, wel dat ik ook gewoon als mens daar kan zijn.”

Heeft dat lidmaatschap uw politiek engagement mee bepaald of gekleurd? Helpt het om voeling te houden met de samenleving?

“Ik ben geen lid van verenigingen om mijn job te voeden. Het heeft me wel gevormd als mens. Het heeft van mij een sociaal wezen gemaakt. Uiteraard is het voor een politicus belangrijk om te weten wat er leeft. Je moet veel sociale contacten hebben. Maar ik probeer het ene toch te scheiden van het andere.”

Lukt het nog, met uw drukke bestaan, om activiteiten van verenigingen mee te pikken?

“Ik probeer dat. Maar die intensiteit is natuurlijk verminderd toen ik de lokale met de nationale politiek begon te combineren. Als je dan nog een kindje hebt, blijft er wel heel weinig tijd over. Dat kindje begint nu groter te worden, zodat ik meer tijd steek in zijn verenigingen – hij voetbalt – dan in de mijne. Maar ik wil dat aan hem doorgeven. Hoewel het verenigingsleven soms veel vergt van een gezin. Sommige verenigingen die zich tot volwassenen richten bekijken of ze op hetzelfde moment iets voor kinderen kunnen doen, zodat moeders geen opvang moeten zoeken. Daar mag meer aandacht voor zijn.”

U was tot vorig jaar burgemeester van Londerzeel. Wat betekent dat verenigingsleven voor uw gemeente?

“Misschien zeggen alle burgemeesters dat, maar ik vind dat het verenigingsleven van Londerzeel een van de actiefste is. Dat is me pas echt opgevallen toen ik burgemeester werd. Wanneer verenigingen iets organiseren, verwachten ze dat de burgemeester aanwezig is. Wel, mijn agenda ontplofte toen ik dat eerste jaar burgemeester was en dat allemaal probeerde te combineren. Letterlijk bijna alles wat hier georganiseerd wordt, slaat aan. Ook onze deelgemeenten hebben een bruisend verenigingsleven. Daar kruipen veel centen in, ook van de gemeente. Het verenigingsleven ondersteunen is een prioriteit. Dat gaat in de eerste plaats over centen, want verenigingen hebben vaak moeite om de eindjes aan mekaar te knopen. In vergelijking met andere gemeenten geeft Londerzeel daar grote budgetten aan uit. Elke vereniging met een eigen infrastructuur krijgt 100.000 euro per legislatuur. 30 procent van hun budget moeten ze zelf ophoesten. Daarnaast zijn er subsidies voor verenigingen die geen eigen infrastructuur hebben en geeft de gemeente ook veel logistieke ondersteuning. Londerzeel heeft ook een grote uitleendienst en voorziet in opleiding zoals kadervorming of EHBO-cursussen.”

Londerzeel heeft dan ook een hele batterij ambtenaren die de contacten met dit verenigingsleven verzorgen?

“Londerzeel heeft bijna 19.000 inwoners en heeft een eigen sportfunctionaris, een sportpromotor, een cultuurbeleidsfunctionaris, een jeugdbeleidsfunctionaris. Onze buurgemeente telt 9.000 inwoners en die moet hetzelfde doen. Bepaalde dingen zouden beter op een grotere schaal georganiseerd worden. Als ik zie welke budgetten daar in mijn gemeente naartoe vloeien, dan is dat voor een nog kleinere gemeente onhoudbaar. Het zou jammer zijn als de Chiro in Londerzeel wel die financiële

ondersteuning krijgt, maar de Chiro in een kleinere gemeente vijf kilometer verderop niet. Om het verenigingsleven leefbaar en betaalbaar te houden, moeten wij kijken naar mogelijke fusies en samenwerkingsverbanden. Je merkt dat de fusies van 1976 nog altijd niet verteerd zijn bij de oudere generatie. Maar als je met de argumenten naar mensen kunt stappen dat hun scoutsgroep of hun voetbalclub beter ondersteund wordt en dat we, door te bundelen, de belastingen verlagen, denk ik niet dat emotionele argumenten nog meespelen.”

Overal in Vlaanderen – vooral in de steden maar ook steeds vaker daarbuiten – zien we burgers zelf het heft meer in handen nemen. Ze zien iets in hun wijk en zeggen: dat moet beter. Herkent u dat in uw gemeente? Is dat een toegevoegde waarde voor de lokale democratie?

“Je kan er niet naast kijken: mensen voelen zich betrokken en zijn mondig. Dat is een positieve evolutie die ik zelf ook gestimuleerd heb. Om een voorbeeld te geven: we hebben in bepaalde wijken waar wel wat samenhang was, maar waar ze een duwtje in de rug nodig hadden, zelf met de mensen een buurtcomité opgericht. We hebben dat uit de grond gestampt met weinig middelen, want Londerzeel had het financieel moeilijk. Maar dat heeft tot fantastische dingen geleid. In die mate dat ik in mijn verkiezingsprogramma in 2018 had geschreven dat we een percentage van de gemeentebegroting zouden reserveren voor een soort burgerbudget waarvoor mensen voorstellen konden doen. De uiteindelijke beslissing ligt dan wel bij de politiek, maar mensen kunnen hun steentje bijdragen. Zo breng je de politiek dichter bij de inwoners. Keerzijde van deze trend is wel dat mensen zich ook sneller verenigen om iets in een negatief daglicht te stellen. Je kan in Vlaanderen geen steen op mekaar zetten of er komt een actiegroep tegen dat project. Dat is in Londerzeel gebeurd met de renovatie van het zwembad. We hadden gekozen voor een publiek-private

“Ik heb als burgemeester ondervonden dat bepaalde dingen beter op een grotere schaal georganiseerd worden. Voor een kleinere gemeente worden die budgetten onhoudbaar”

DRIE VRAGEN AAN NADIA SMINATE

WIE ZOU VOLGENS U BIJ DE N-VA EEN GOEDE CULTUURMINISTER ZIJN?

“Eerst de inhoud, dan de bevoegdheden.

Al hebben we zeker een aantal vaste waarden in de partij die geschikt zouden zijn. Nee, geen namen, te gevaarlijk op dit moment!”

WAAROM MOET IEMAND NAAR LONDERZEEL KOMEN?

“Zoveel redenen. Londerzeel ligt centraal tussen Antwerpen, Mechelen, Brussel en Leuven, maar is toch een landelijke gemeente. We hebben bezienswaardigheden als Diepensteyn, De Palm Brouwerij. En ons nieuwe zwembad dat in mei is opengegaan.”

TOFSTE INITIATIEF DAT U IN LONDERZEEL HEBT GEZIEN?

“De verlichte tractorparade! Toen de organisatoren bij mij kwamen voor het veiligheidsoverleg was ik eerst niet zeker. Het ging over een heel lange stoet tractoren. Konden we de verkeersveiligheid wel garanderen? We hebben het toch een kans gegeven en het was ongelooflijk. De stoet was in het eerste weekend van januari, wanneer het vroeg donker is. De tractoren waren verlicht en versierd. In de hele gemeente stonden toeschouwers rijen dik. Buurtbewoners hadden zelf gezorgd voor drank of warme soep. Een leuk idee dat begonnen is bij een paar mensen.”

samenwerking met een private partner die de investeringen deed. Iedereen blij, behalve het actiecomité in de buurt.”

Hoe hebt u dat aangepakt?

“Je probeert in dialoog te gaan. We hebben die groep buurtbewoners uitgenodigd, het project toegelicht, de plannen getoond, infoavonden voor de wijk georganiseerd. Maar ze hebben procedures opgestart waardoor wij bijna een jaar vertraging hebben opgelopen. Ook de media hebben daar een rol in gespeeld. Als je vanuit de gemeente wil communiceren over iets positiefs, geraak je niet door die muur van de media heen. Maar als zo’n actiegroep komt met een sensatiegericht persbericht, dan reageren ze meteen. Er gebeurt zelfs geen factcheck. Het is positief dat mensen meer betrokken worden bij het beleid, maar met verzuurde actiegroepen heb ik het moeilijk.”

Vindt u het als beleidsmaker gemakkelijker als de kritiek komt van een gekende vereniging, omdat u dan weet uit welke hoek het verzet komt, dan wanneer het het werk is van spontaan georganiseerde burgers?

“Nee, dat maakt niet uit. Als gemeente heb je natuurlijk wel structureel overleg met de bestaande verenigingen, en dat is ook nodig. Het is jammer dat mijn opvolgers dat allemaal hebben afgeschaft en alleen de verplichte overlegorganen hebben behouden.”

Hoe organiseert Londerzeel dan nu inspraak?

“Het nieuwe bestuur wil het opentrekken en wil per thema een nieuwe groep samenstellen. Het is positief dat ze zo meer mensen betrekken bij het beleid, maar bestaande organen zoals de cultuurraad afschaffen is voor mij een brug te ver. Ik denk dat ze best naast elkaar bestaan. Hoe voelen de mensen zich die zich jarenlang in die adviesraden geëngageerd hebben en die nu van de ene op de andere dag bedankt worden voor bewezen diensten?”

“Ik zie collega’s van bepaalde partijen die uiteindelijk alleen nog spreekbuis zijn van verzuilde verenigingen, omdat ze nog verweven zijn met die zuil. Die organisaties verwachten van hun politici dat ze in dezelfde richting marcheren”

U bent nu Vlaams parlements lid. Zo was u in de vorige legislatuur lid van de commissie waar onder andere het armoede- en gelijkekansenbeleid aan bod kwam. Ook in die sector zien we heel wat initiatieven van het middenveld, zoals Welzijnsschakels, Welzijnszorg of Konekt. Vindt u ze noodzakelijke actoren om de vinger aan de pols te houden of stoorzenders?

“Belangenverenigingen en vrijwilligers hebben in het algemeen een belangrijke rol te spelen. Ze moeten politici informeren over de behoeften van hun achterban. Politici moeten daar zeker oren naar hebben, en wat die verenigingen aandragen, meenemen in hun beleid. Maar er moet wel evenwicht zijn. Er mag geen belangenvermenging zijn. De politiek heeft het primaat, want als verenigingen zelf gaan beslissen, is er geen democratie meer. Ik zie soms collega’s van bepaalde partijen die uiteindelijk alleen nog spreekbuis zijn van verzuilde verenigingen, omdat ze nog verweven zijn met die zuil. Die organisaties verwachten van hun politici dat ze in dezelfde richting marcheren. Dat zou ik zelf nooit doen. Soms, op lokaal vlak, waren er wel organisaties die probeerden een beslissing te beïnvloeden, maar ik sta sterk genoeg in mijn schoenen om te gaan voor het beleid dat ik voor ogen had. Ik luister naar verzuchtingen. Alle contacten zijn verrijkend. Maar uiteindelijk sta je als politicus zelf in voor je oordeel.”

Wat ziet u op Vlaams niveau als uw prioriteiten voor de komende jaren?

“Het werk in de commissies is bij N-VA nog niet verdeeld. We wachten de uitkomst van de onderhandelingen en de inhoud van het regeerakkoord af. Pas dan worden bij N-VA de bevoegdheden verdeeld. Maar als je vraagt waar mijn voorkeur naar uitgaat, dan zou ik graag in dezelfde commissies blijven: integratie en inburgering, en radicalisering. Want dat werk is niet af. Migratie en integratie waren de topics van de verkiezingen. Ik wil daar terug een positief verhaal van helpen te maken. De druk van migratie is te groot geworden, het verhaal van rechten en plichten is daardoor niet altijd even duidelijk meer. Iedereen is hier welkom, maar iedereen moet ook bijdragen, zoals mijn vader dat gedaan heeft. Die is direct beginnen te werken, heeft Nederlands geleerd. Dat is voor mij het voorbeeld. Ik zie twee extremen in dit debat: degenen die iedereen willen laten komen en geen plichten willen opleggen, maar mensen in hun eigen cocon houden, en degenen die niemand welkom willen heten. De middenweg, met een evenwicht tussen rechten en plichten, moet veel meer naar boven komen.”

In de sector van het sociaal-cultureel werk zijn tal van etnisch-culturele federaties actief. Kunnen deze organisaties voor u een positieve rol spelen?

“Ja, maar op voorwaarde dat ze niet enkel voor één groep actief zijn. Dat zie je ook in de gemeenten, daar ontstaan van die babbeltafels waar autochtonen en allochtonen elkaar op een ongedwongen manier leren kennen en Nederlands spreken en samen muntthee drinken.”

VRAGEN OF REACTIES?

joris@defederatie.org